

Inspiration til arbejdsspørgsmål og forløb
i danskundervisningen, 5.-7. klasse

DET (D)ØDE HUS PÅ EGEVEJ

INDHOLD

Introduktion til læreren	3
Om romanen	4
Om forfatteren	4
Før læsning	5
Del 1: En lomme i tiden	6
Del 2: Maries værelse	8
Del 3: Hvad baghaven gemte	10
Del 4: Det sorte skrin	12
Del 5: Lille Ester	14
Efter læsning – ideer til videre forløb og opgaver	16

INTRODUKTION TIL LÆREREN

DET (D)ØDE HUS PÅ EGEVEJ er en letlæst gyser med et LIX-tal på 15, der tematisk og sprogligt er målrettet de 11-13-årige elever. Selvom romanen er på cirka 240 sider, er den til at overskue for eleverne pga. sværhedsgraden, og hele klassen kan arbejde med bogen, uanset danskfagligt niveau.

Materialet er udarbejdet til danskundervisningen på 5.-7. klassetrin – dog fortrinsvis til de ældste elever på mellemtrinnet. Der varieres mellem klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde. Bagerst i materialet er der ligeledes ideer til videre forløb og opgaver.

Der kan også arbejdes tværfagligt med DET (D)ØDE HUS PÅ EGEVEJ. Her vil det især være oplagt at kombinere danskfaget med kristendomskundskab, da bogen netop åbner op for en snak om tro og livet efter døden. En anden oplagt fagkombination er dansk og historie, da hovedpersonernes projekt er at forsone en hundrede år gammel konflikt i en familie. Her vil der f.eks. kunne arbejdes med børneopdragelse, skolegang og børnerettigheder dengang og nu.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL:

- At få viden om genretræk
- At læse og forholde sig til tekster
- At forholde sig til almene temaer i litteratur
- At sætte teksten i forhold til andre værker
- At bruge kropssprog og stemme i oplæsning

OM ROMANEN

Søstrene Sofie og Kira går i 8. klasse i den lille by Glarup. Her har de boet sammen med deres mor, siden faren døde i en ulykke. I den lille provinsby er alt enormt pænt og kedeligt – i hvert fald ifølge Kira. Og så må man jo selv opsøge eventyret ...

En dag tager de to søstre en omvej ned ad Egevej og opdager et gammelt, faldefærdigt hus, som viser sig at gemme på en uhyggelig fortid. Blandt husets mange hemmeligheder finder søstrene fire mystiske skrin og et genfærd – og snart er Sofie og Kira rodet ind i en dramatisk jagt, der involverer uhyrer, spøgelse og døde børn.

Bogens forside og alle vignetter er illustreret af Emil Landgreen, som har illustreret et utal af bøger og forsider. Han er også selv forfatter og står blandt andet bag bogen METRO.

OM FORFATTEREN

Mette Finderup har skrevet over 60 bøger for børn og unge, blandt andet serierne ”A:S:P:E:”, ”Den Grønne Ø” og ”Sværdets Mester”. Hun udtaler selv følgende om sit arbejde med børnebøgerne:

”Jeg er især glad for at skrive bøger, der er spændende, lidt uhyggelige, og hvor det overnaturlige næsten altid spiller en vigtig rolle. Jeg er til gengæld ikke så meget for at sætte alder på mine bøger, for jeg tror på, at man sagtens kan have stor glæde af at læse en børne- eller ungdomsbog, selvom man er voksen ... hvis bare den er god nok.”

FØR LÆSNING

FAKTA OM BOGEN:

Titel: _____

Forfatter: _____

Udgivelsesår: _____

Antal sider: _____

Antal dele: _____

EKSTRA SPØRGSMÅL:

- Hvad tænker I om titlen? Hvilke tanker sætter den i gang hos jer?
- Har I læst noget andet af forfatteren?
- Hvad tænker I om genren? Det kan sagtens være en blanding af flere genrer? Har I læst eller set noget andet, der hører til samme genre?

DEL 1: EN LOMME I TIDEN

GRUPPEARBEJDE:

Hvad får I at vide om søstrene Sofie og Kira i kapitel 1 + 2? Lav en personkarakteristik af søstrene, hvor I f.eks. kommer ind på, hvad de synes om at bo i Glarup? Hvordan de to søstre har det med hinanden? Og hvordan de snakker til hinanden?

I de første to kapitler bliver personernes indre kendetegn godt beskrevet (væremåde, egenskaber m.m.), men der står ikke meget om de ydre kendetegn (udseende, tøj m.m.). Hvad betyder det for jeres læsning?

INDIVIDUELT:

I kapitel 3 + 4 besøger Sofie og Kira for første gang værelset på 1. sal. Beskriv eller tegn rummet så nøjagtigt som muligt ud fra de oplysninger, I får i teksten. Hvilken virkning har værelset på de to piger? Hvad mærker og føler de hver især, når de står i rummet?

Når I individuelt har arbejdet med spørgsmålene til kapitlerne, kan I snakke sammen to og to og sammenligne jeres svar.

GRUPPEARBEJDE:

Gå sammen i mindre grupper, og besvar spørgsmålene til kapitel 5 + 6:

- Hvorfor vil Kira tilbage til huset? (kap. 5)
- Hvorfor tror Kira ikke, at det er mandens hus? (kap. 5)
- Hvilken detalje lægger Sofie mærke til i huset? (kap. 5)
- Hvad lyver Sofie om til sin mor? (kap. 6)
- Hvorfor bliver Kira vred på sin mor? (kap. 6)
- Hvad er det, Kira gør med vilje? (kap. 6)

KLASSEUNDERVISNING:

I de sidste kapitler i del 1 bliver der skruet op for uhyggen, når Sofie og Kira om aftenen vender tilbage til huset. Snak først sammen i klassen om selve handlingen i kapitel 7-11 – hvad sker der?

Kig derefter i fællesskab på, hvordan forfatteren opbygger spænding i kapitlerne. Hvilke genretræk fra gyserhistorier gøres der brug af? Hvilken forskel gør det, at der f.eks. bliver koldt, så snart Sofie og Kira går ind i værelset? Er der noget i kapitlerne, der overrasker jer?

DEL 2: MARIES VÆRELSE

INDIVIDUELT:

Inden I begynder at arbejde med næste del af romanen, kan I starte timen med frit at skrive 5 minutter om del 1. Det er en hurtigskrivningsøvelse, hvor det er vigtigt at skrive det ned, I kan huske om handlingen – uden at tænke for meget over det. Teksten er bare til jer selv.

Når tiden er gået, kan I læse jeres egen tekst igennem. Måske bliver I overraskede over, hvad og hvor meget I kan huske af del 1.

KLASSEUNDERVISNING:

I kapitel 1 + 2 i del 2 opsøger Kira og Sofie Peter Sinne, som arbejder som clairvoyant. Snak sammen om, hvad det ord betyder. Hvad kan han hjælpe søstre med, og hvad får de svar på? I kapitel 3 har pigernes mor opdaget, hvor de var henne. Hvad synes hun om det?

Tag herefter en overordnet snak i klassen om tro og livet efter døden. Hvad kan man tro på, f.eks. i de forskellige trosretninger? Har I hørt om nogen, der tror på noget helt andet? Snakken behøver ikke at tage udgangspunkt i jeres egen tro eller tanker men mere i, hvor meget forskelligt man kan tro på og vigtigheden i at respektere det.

GRUPPEARBEJDE:

I kapitel 4 + 5 forsøger Sofie og Kira at indsamle en masse fakta om huset på Egevej. I skal nu arbejde sammen i gruppen om at notere alt det ned, som de finder ud af:

- på by-arkivet
- i kirkebogen
- på kirkegården

INDIVIDUELT:

Sofie og Kira vender tilbage til huset, og Sofie forsøger at berolige sig selv ved at tænke, at det bare er en film – som Peter Sinne har forklaret. Alligevel sker der mange mærkelige ting i kapitel 6-8. Find hver især på mindst 3 spørgsmål til kapitlerne, hvor I tager udgangspunkt i det uhyggelige, der sker.

Skriv spørgsmålene ned på et papir, byt papir med en anden elev, og besvar de nye spørgsmål.

GRUPPEARBEJDE:

Gå sammen i mindre grupper, og besvar spørgsmålene til kapitel 9-11:

- Hvad er det, Sofie knuger i sin hånd? (kap. 9)
- Hvad finder Kira i rummet under trappen? (kap. 9)
- Hvordan har Sofie det med kirkegårde? Hvad med Kira? (kap. 10)
- Hvorfor mener Kira, at de bliver nødt til at gå tilbage til huset? (kap. 11)
- Hvad lægger Sofie mærke til ved fotoet fra huset? (kap. 11)

DEL 3: HVAD BAGHAVEN GEMTE

INDIVIDUELT:

Skriv et kort referat af handlingen i kapitel 1 + 2, hvor Sofie og Kira igen besøger Peter Sinne. Tænk på, hvad I ville genfortælle for nogen, der ikke har læst kapitlerne, så I kun tager det vigtigste med. Samtidig skal I huske de detaljer, der er vigtige for den videre handling.

KLASSEUNDERVISNING:

Peter Sinne opfører sig mærkeligt, da Sofie og Kira vender tilbage til hans adresse, og Sofie opdager hurtigt, at han ikke taler sandt. Hun er nemlig rigtig god til at mærke, når andre lyver.

Find i fællesskab andre eksempler i kapitel 3-5, hvor nogen afslører en anden i at fortælle en løgn. Hvad lyver de om, og hvordan bliver det afsløret?

Snak herefter om kropssprog. Hvordan kan man ofte se, når nogen ikke taler sandt? Hvordan kan man ofte se, når nogen er ked af det eller sur? Vores kropssprog betyder tit mere, end det vi siger til hinanden. Tag en snak om, hvad I som klasse synes er vigtigt i forhold til kropssprog – når I f.eks. møder ind om morgenen, eller når nogen fremlægger i klassen.

GRUPPEARBEJDE:

I kapitel 6 + 7 tager Sofie og Kira tilbage til huset. Gå sammen i grupper og svar på følgende:

- Hvorfor hedder kapitel 6 'Beviset'?
- Hvad finder de ud af om Karl?
- Hvad fortæller Karl dem i kapitel 7?

Gysergenren har netop træk fra krimien og spændingsromanen, hvor små spor lægges ud, så læseren kan gætte med undervejs. Andre genretræk ved gyseren er den stigende spænding, og at det fysiske miljø ofte er uhyggelige steder som et forladt hus eller en kirkegård.

Sproget er dog også rigtig vigtigt i en gyserroman. Her indgår som regel detaljerede beskrivelser af en uhyggelig eller panisk stemning, ligesom der ofte bruges sanseverber, så man som læser ser, lugter, smager, hører og mærker det samme som personerne i bogen.

Fortsæt arbejdet i grupperne, og find eksempler på detaljerede beskrivelser af en uhyggelig stemning og brug af sanseverber i kapitel 8 + 9, hvor Kira og Karl er inde i det grønne skrin. Er der andet ved sproget, I lægger mærke til?

KLASSEUNDERVISNING:

Tag en snak i klassen om oplæsning af tekster. I har allerede snakket om kropssprog, men stemmeføring er også vigtig, når vi kommunikerer med andre og gerne vil have vores budskab igennem. Ved oplæsning af tekster er det især vigtigt med læsetempo (ikke for hurtigt eller for langsomt), betoning og pauser (varierende oplæsning) og replikker (forskel på hvem der taler).

Læs på skift en del af kapitel 10-12 højt for klassen, og snak efterfølgende om, hvad der virkede godt og hvorfor. Hvilken forskel gør det for spændingen i gyseren, hvordan man læser op?

DEL 4: DET SORTE SKRIN

INDIVIDUELT:

Tænk over titlerne på kapitel 1 + 2, 'Et slot til de døde' og 'De dødes konge', og brug din viden om genren til at gætte, hvad der vil ske i kapitlet. Læs nu kapitlerne. Ramte du plet med noget af handlingen, og var der noget, der overraskede dig?

Snak herefter sammen to og to og sammenlign jeres svar.

KLASSEUNDERVISNING:

Kapitel 3 + 4 læses op i klassen som et læseteater. I behøver ikke at spille teater, men brug jeres stemmer, og vær opmærksom på læsetempo, betoning og pauser samt fremførsel af replikkerne.

Fordel rollerne mellem jer, læs op, og snak bagefter om, hvad der fungerede godt, og hvad der evt. kan ændres.

Fordel rollerne igen, og læs op med den nye tilgang. Fortsæt til alle har haft en rolle. I kan evt. læse videre i del 4, så kapitel 3 + 4 ikke skal gentages for mange gange.

Roller: fortæller (kan deles op), Kira (kan deles op), den døde konge, Karen, Anna og Oline

INDIVIDUELT:

Gå sammen i grupper på tre, og fordel kapitel 5-7 mellem jer – herefter fortsætter I individuelt. Læs grundigt det tildelte kapitel, og skriv undervejs stikord ned. Tænk over, hvad der er vigtigt i kapitlet, og hvilke stikord der kan hjælpe jer med at huske teksten. Tag ikke for mange detaljer med – kun det vigtigste.

Øv jer nu i – stadig hver for sig – at genfortælle kapitlet ud fra jeres egne stikord. Får I det vigtigste med, og giver stikordene mening? Bagefter mødes I igen i gruppen og genfortæller for hinanden.

GRUPPEARBEJDE:

Gå sammen i mindre grupper, og besvar spørgsmålene til kapitel 8-11:

- Hvorfor vil den ældre dame ved disken ikke hjælpe Sofie? (kap. 8)
- Hvorfor bliver Jonas til sidst kaldt ud? (kap. 8)
- Hvem er Jonas? (kap. 9)
- Hvilket nyt spor finder Sofie, da hun roder rundt i Karls ting? (kap. 10)
- Hvad finder Sofie ud af på biblioteket? (kap. 11)
- Hvorfor er det hvide skrin hvidt? (kap. 11)

DEL 5: LILLE ESTER

INDIVIDUELT:

Læs kapitel 1-3 i romanens sidste del. Gentag øvelsen med at skrive stikord ned, når der sker noget nyt, eller I kommer til et nyt afsnit/kapitel. I skal ikke have en masse detaljer med, kun det allervigtigste. I stedet for at genfortælle handlingen, skal I skrive et kort referat af de tre kapitler (cirka 10 linjer): Hvad er det vigtigste, der sker i kapitlerne?

GRUPPEARBEJDE:

Snak sammen om kapitel 4-7, hvor Sofie og Jonas kører til Ribe og besøger Ester. Færdiggør på skift følgende sætninger:

- Jeg blev mest overrasket over ...
- Det undrede mig, at ...
- Hvis jeg var Sofie, havde jeg spurgt Ester om ...

KLASSEUNDERVISNING:

Snak sammen om handlingen i kapitlerne 8 + 9, hvor Ester vender tilbage til huset på Egevej. Hvad sker der, og hvem er ellers i huset? Kapitlerne leder frem til selve forsoningen i kapitel 10. Men hvad betyder ordet 'forsoning'?

INDIVIDUELT:

Når I kort har drøftet ordet 'forsoning' i klassen, skal I hver især lave et mindmap, hvor ordet står i midten. Hvad kommer I til at tænke på? Hvem skal forsones i historien? Hvorfor er det vigtigt at blive forsonet? Kender I selv til at blive forsonet med nogen? Skriv og tegn streger til de ord, der giver mening for jer, når I tænker på 'forsoning' – både i og uden for romanen.

KLASSEUNDERVISNING:

Saml op på jeres individuelle mindmaps. Er der nogen, der vil dele deres tanker? Snak herefter i fællesskab om andre temaer i romanen. Temaet er selve bogens mening eller overordnede idé og kan som regel beskrives med et enkelt ord, som f.eks. venskab, mobning, kærlighed eller krig. Har I set eller læst noget andet om disse temaer før, f.eks. i andre bøger, film, tegneserier eller tv-serier?

GRUPPEARBEJDE:

Snak sammen i grupper om slutningen på romanen og om jeres læseoplevelse. I kan f.eks. tage udgangspunkt i følgende sætninger:

- Jeg synes, slutningen var ...
- Jeg havde troet, at ...
- Jeg synes, læsningen af bogen har været ..., fordi ...
- Jeg glemmer måske bogen, men jeg glemmer ikke følelsen af ...
- Jeg tror, historien vil fortælle os om ...

EFTER LÆSNING – IDEER TIL VIDERE FORLØB OG OPGAVER

OPGAVER/AFLEVERINGER DER KAN LAVES I GRUPPER ELLER INDIVIDUELT:

- Skriv en kort gyserhistorie.
- Besøg den lokale kirkegård, og undersøg gravsten og de historier, de fortæller.
- Bliv slægtsforsker og få en forståelse for forskellige generationers livsvilkår og barndom ved at lave stamtræer og interviewe familiemedlemmer.
- Skriv en boganmeldelse af DET (D)ØDE HUS PÅ EGEVEJ: Start med at fortælle, HVAD du anmelder (titel, forfatter og lidt om handlingen), og dyk derefter ned i det, du godt kan lide/ikke kan lide ved historien. Husk at fortælle HVORFOR, og kom med eksempler fra bogen. Afslut med at give bogen bolde fra 1-5.
- Besøg et museum, der giver et indblik i hverdagen, skolegangen og børnelivet, da jeres bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre var børn.

TEMATISK KAN DET (D)ØDE HUS PÅ EGEVEJ INDGÅ I TVÆRFAGLIGE FORLØB OM:

- **Tro og livet efter døden**
- **Gys og uhygge**
- **Søskende og familie**
- **Sorg og forsoning**
- **Døden**
- **Forskelle på livet nu og for 100 år siden**